

מסורת הש"ס

עיקרא דמריסה. שורש של תור"א: אלינא ריקנא. קודם חליטה: **משלח משיח.** נפשט עורו שהלתימת מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיסני צמיה. לקרר עצמי: שז בוטיסא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפיי"ר: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכגון דלכיל לכולה: **לומס** גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: **צאומאל.** אינו זלי כל כך בתנור אלף מולחו מאד וזלחהו כל דהו על הגחלים: **לניקורי.** שמא נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: **דליהו בדיק נפשיה.** מאליו: **סלחי.** מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: **לא יאונה ללדיק.** שנודמתי ומנעתי מללכול: **בתנני' סימני** **צממה וחי.** דכתיב זאת המיה וגו' (ס). **הדורס.** האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: **אלצע יסירה.** זו אלצע הגבוה שאחורי האלצעות:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

עיקרא דמריסא. פ"ה תור"א צלעו וזכרן כל שעה (פסחים דף ג. ע. פירש א אמרו פיי"ל. וע"פ מוס' סוכה יג. ד"ה מריסא): **גמל' ניבי אית ליה.** מימה דהשתא תיקשי איכפא הרי גמל יש לו שינים דהכי פריך צוקו משפן וארנצת:

ניבי. פירש צוקוטרס שני שינים יש לו למעלה אחת מכאן ואחת מכאן עוד פירש לשון אחר ניבי שקורין יינצ"ש צלעו וזולטין ויכר מקוס צלעטן זה אלצה זה כשינים וראשון נראה לי כמו שקיל ניביה ושקיל טופרייה דצפרק צמיה אשה (שבת סג.) גבי לכו שכן שינים גדולות שיש לו לפנים שהוא נושך בהן וצפרק לילד הרגל (צ"ק סג.) דלפקי לניביה וסרטייה: **בידוע** שהיא מעלת גרה ומפרסת פרסה. וכגון שהוא מכיר צן גמל דלאמר רב חסדל: **איין** דף מעלה גרה וטמא אלא גמל. פירוש ושאר הכתובים עמנו שפן וארנצת ושקועה: **אלו** הן סימני חיה בל שיש לה קרנים וטלפיים. קרנים אחי לפוקי מזהמה דכיון דיש לה קרנים חרוקות וזכוכות כלקמן את סן לאו צממה היא אלכל אחתי איכא לספוקי צמיה טמאה לכך צעינן טלפיים פרוסות הסדוקות דהשתא ליכא לספוקי לא צמיה טמאה ולא צממה טהורה וחלצה מותר רבי דוסא אומר כל שיש לה קרנים קרני חיה אי אחת כריך לחזור על הטלפיים דסכר דמיה טמאה איין לה קרנים והשתא כריך לומר הא דמתן צפרק צא סימן (מהה) כל שיש לו קרנים יש לו טלפיים רבי דוסא היא דלילו רצנן הא אמרי כי נמי אית לה קרנים אחתי איכא לספוקי דילמא חיה טמאה היא כך פ"ה הריצ"ס ור"ת פירש דיש לו טלפיים דקאמר לא אחתי לאורויי שמיה טהורה היא שהיה הכא לא איירי אללא צמיינן להמיר חלצה לאפוקי מזהמה טהורה ומפרש הכי כל שיש לה קרנים דמפרש צממון כרוכות כו' וגם יש לה טלפיים כטלפי חיה צידוע שהיא חיה טהורה וחלצה טהור דיש מין צממה שאיין מלאין ציינו דיש לה קרנים כקרני חיה או יש לה טלפיים כטלפי חיה לכך צעינן שני סימנין דמריסא ליתנהו צמוס צממה וכי פריך והרי שור דכרוכות לרבי דוסא פריך דלא צעי אללא חד דלרצנן לשיני ליה שור לית ליה טלפיים כטלפי חיה אך קצת קשה דלאמר לקמן (דף קד.) גלי וידוע כו' שהצממה טמאה מרובה על הטהורה לפיכך מנה הכמוס צממה משמע דאין שום צממה טהורה כי אם אותם המניין שור וכשז ועו ואותם לית להו לא קרנים כקרני

עיקרא דמריסא. שורש של תור"א: אלינא ריקנא. קודם חליטה: **משלח משיח.** נפשט עורו שהלתימת מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיסני צמיה. לקרר עצמי: שז בוטיסא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפיי"ר: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכגון דלכיל לכולה: **לומס** גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: **צאומאל.** אינו זלי כל כך בתנור אלף מולחו מאד וזלחהו כל דהו על הגחלים: **לניקורי.** שמא נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: **דליהו בדיק נפשיה.** מאליו: **סלחי.** מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: **לא יאונה ללדיק.** שנודמתי ומנעתי מללכול: **בתנני' סימני** **צממה וחי.** דכתיב זאת המיה וגו' (ס). **הדורס.** האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: **אלצע יסירה.** זו אלצע הגבוה שאחורי האלצעות:

עיקרא דמריסא. שורש של תור"א: אלינא ריקנא. קודם חליטה: **משלח משיח.** נפשט עורו שהלתימת מחמתו מאד ואוחזתו קדחת שקורין שקלפישורין: דיסני צמיה. לקרר עצמי: שז בוטיסא דפרחי. גרעיני של אלף שקורין קרפיי"ר: סליא דליציה. כל עיקר חיבור לכו ענקר וכגון דלכיל לכולה: **לומס** גידיין. צוק הוא סמוך לארכובה צרגליה האחרונים: **צאומאל.** אינו זלי כל כך בתנור אלף מולחו מאד וזלחהו כל דהו על הגחלים: **לניקורי.** שמא נשכה נחש שס ואסורה משום סכנת נפשות: **דליהו בדיק נפשיה.** מאליו: **סלחי.** מתפרק ונופל חמיכות חמיכות: **לא יאונה ללדיק.** שנודמתי ומנעתי מללכול: **בתנני' סימני** **צממה וחי.** דכתיב זאת המיה וגו' (ס). **הדורס.** האוחז בצפרניו ומגביה מן הקרקע מה שחולל: **אלצע יסירה.** זו אלצע הגבוה שאחורי האלצעות:

תורה אור השל"ס

1. בי בצל החקמה בצל הכסף ויהיה דעת החקמה תורה בעליה.
2. לא יאנה לצדיק כל און ורשעים קלאו רע.
3. בלשטאצר רב חרטיא די אנה ריב די רח אלהי קדישין פן וכל די לא אנס לך חיי קלמי די חיות ופשיה אמר: דנאל ד ר בל מפרסת פרסה ושעת שיע פרסת מעלת גרה בבקמה אתה האבלה.

יקרא יג א את קח לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה את הגמל כי מעלה גרה היא הפרסה איננה מפרסת טמא הוא לקב: יקרא יד ו יאת החזיר ביה מפרסי הפרסה הוא ושטע שוק פרסה והוא גרה לא יגר טמא הוא לקב: יקרא יז ו

לעזי רש"י

תור"א (טור"א) אקוטרין (צמח ארסי). שקלפישורין [אישקלפישורין]. קדחת. קרפיי"ר [קרפיי"ר]. שיה-צף. יינצבייש-שיני. יינצבייש. יינצבייש. יינצבייש.

מוסף רש"י

הקבועין בו. יומר מן הספירין שאין זיין מאלהין אלף צדיס אלל כל הספירין הוא יול לכספן (לקמן טו). ניבי אית ליה. כי שיני שהוא טען בהן אומן שיני קיי ניבין (שבת טז.)

שיטה מקובצת

אן לנתר כשהוא רוצה לקפץ מתעצם בהן וקופץ ובנפיו חופין וכו': ב יש בשר ששקורעין אותו ונקרע שתי וערב וכו' שנקרע ערב: ג ובפ' כל שעה פ"י מריסא אמרפיי"ל:

עין משפט נר מצוה

א [מיי] פ"ב מהל' רומא ושמרת נפש הלכה ב' טושיע י"ד סימן ס עטף ג: רמו ב מיי פ"א מהל' מאכלות אסורות הלכה ב סמג עטף סב טושיע י"ד פ"י עט עטף א: רמו ב מיי שם הלכה יד סמג שם טושיע י"ד סימן פה עטף א: רמו ב מיי שם הלכה כד סמג שם טושיע י"ד סימן פה עטף א: רמו ב מיי שם הלכה כד סמג שם טושיע י"ד סימן פה עטף א: רמו ב מיי שם הלכה כד סמג שם טושיע י"ד סימן פה עטף א: רמו ב מיי שם הלכה כד סמג שם טושיע י"ד סימן פה עטף א:

רבינו גרשום

עיקרא דטורי. טורא בלעז: למפתח משכיה. כלומר שאוחז חפפת החיך עצמו עד שלא נשתייר בו עור שלם: ושב בשייתא דפרחי פרי עוף: אליכב. ירקנא. שלא אבל בתחלה: מחטקי חליא דליכא. כלומר נעקר לבו: ולא חישי פר לנקורי. כלומר שמא נשכו נחש: הדרוס טמא. שקולט מאור: החולק את רגלי טמא. דמפרש בגמרא מוחיין לחוט של משיחה כו': ניבי אית ליה. כלומר באין לו ניבי: אלא כל בהמה שאין לה שינים המעלה: כלומר לא יתחייב כל בהמה שמעלת גרה כו' אלא תני הכי כל בהמה שאין לה שינים למעלה אצ"ב דאינו יודע אם מעלת גרה היא יכול לשחטת דודאי כיון דאין שינים למעלה בידוע דמעלת גרה: למאי נפקא מינה לבדוק בפרסות. כלומר למאי נפקא מינה ב) אם סדוקות ודאי דטהורי: היא: שפיה גמום. כל' תור: אם מהלך שתי חמור וקלפרי: בכנפי הנוקף. תכף לאליה: ויש לו טלפיים. כלומר דמפרסת פרסה: היא קיל חיה בכלל בהמה לסימנין. כלומר כיצד אמרת סימני חיה לא אמרו ותא קיל חיה בכלל בהמה לסימנין דכתי' זאת החיה אשר תאכלו מכל בהמה אשר על הארץ דחיה בכלל בהמה לסימנין:

א) נראה דצ"ל למאי נפקא מינה לסימנין דאין לה שינים ואמאי כריך לבדוק כשינים לבדוק בפרסות וכו'.